

# XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC LÀ CÔNG BỘC, ĐẦY TỐ CỦA NHÂN DÂN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG KỶ NGUYÊN PHÁT TRIỂN MỚI

★ TS NGUYỄN ĐĂNG TỈNH

*Học viện Chính trị Công an nhân dân*

● **Tóm tắt:** Một trong những tư tưởng lớn và sâu sắc của Hồ Chí Minh về cán bộ là cán bộ không phải là “quan cách mạng”, mà là công bộc, đầy tớ của nhân dân. Bài viết nêu khái quát những chỉ dẫn của Hồ Chí Minh về cán bộ, công chức là công bộc, đầy tớ của nhân dân; đề xuất một số giải pháp góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức là công bộc, đầy tớ của nhân dân trong kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc.

● **Từ khóa:** tư tưởng Hồ Chí Minh; cán bộ là công bộc, đầy tớ của nhân dân; đội ngũ cán bộ, công chức nhà nước.

**Building a contingent of cadres and civil servants as public servants of the people according to Ho Chi Minh Thought in the new era of development**

● **Abstract:** One of Ho Chi Minh's profound ideas on cadres is that they are not “revolutionary mandarins” but public servants of the people. The article outlines Ho Chi Minh's key instructions on cadres and civil servants as public servants of the people, and proposes several solutions to help build a contingent of cadres and civil servants who truly act as the people's public servants in the nation's new era of development.

● **Keywords:** Ho Chi Minh Thought; cadres as public servants of the people; state cadres and civil servants.

## 1. Mở đầu

Là người sáng lập, lãnh đạo Đảng ta, người đứng đầu Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa trong gần một phần tư thế kỷ, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức. Tư tưởng xuyên suốt và đặc sắc của Người là đội ngũ cán bộ, công chức chính là những công bộc, đầy tớ của nhân

dân, được nhân dân giao thực hiện chức năng quản lý để phục vụ nhân dân. Vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng của Người là một trong những nội dung quan trọng, thiết thực để xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có đủ phẩm chất, năng lực, ngang tầm nhiệm vụ trong kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc, xứng đáng với niềm tin của nhân dân.

## 2. Nội dung

### 2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ, công chức là công bộc, đầy tớ của nhân dân

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức các cấp theo yêu cầu thật sự là đầy tớ, là công bộc của nhân dân. Người lý giải: cán bộ, công chức từ nhân dân mà ra, là con em của nhân dân, do nhân dân cử ra, nên khi được giao đảm nhiệm chức vụ, chức trách, họ chính là những công bộc, đầy tớ của nhân dân. Cán bộ, công chức là công bộc của nhân dân, vì “Chính phủ là công bộc của dân”<sup>(1)</sup>; “Chính phủ Dân chủ Cộng hòa lâm thời là công bộc của dân”<sup>(2)</sup>; “các cơ quan của Chính phủ từ toàn quốc cho đến các làng, đều là công bộc của dân, nghĩa là để gánh việc chung cho dân, chứ không phải để đè đầu dân như trong thời kỳ dưới quyền thống trị của Pháp, Nhật”<sup>(3)</sup>.

Cán bộ, công chức là đầy tớ của nhân dân, vì bản thân Chính phủ cũng là đầy tớ của nhân dân: “Chính phủ Cộng hòa Dân chủ là gì? Là đầy tớ chung của dân, từ Chủ tịch toàn quốc đến làng. Dân là chủ thì Chính phủ phải là đầy tớ. Làm việc ngày nay không phải là để thăng quan, phát tài. Nếu Chính phủ làm hại dân thì dân có quyền đuổi Chính phủ”<sup>(4)</sup>. Cán bộ, công chức là đầy tớ của nhân dân, vì nhân dân mới là người chủ: “Chế độ của ta là chế độ dân chủ. Nhân dân là chủ. Chính phủ là đầy tớ của nhân dân. Nhân dân có quyền đôn đốc và phê bình Chính phủ”<sup>(5)</sup>; “Chế độ ta là chế độ dân chủ, tức là nhân dân là người chủ, mà Chính phủ là người đầy tớ trung thành của nhân dân. Chính phủ chỉ có một mục đích là: Hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân”<sup>(6)</sup>; “Chính phủ ta không phải làm quan, Chính phủ ta làm đầy tớ để phục vụ nhân dân”<sup>(7)</sup>.

Chính phủ đã là đầy tớ của nhân dân thì đương nhiên cán bộ, công chức ở cương vị nào

cũng là đầy tớ của nhân dân: “Làm công tác chính quyền, ở công an hay ở quân đội, đều là làm đầy tớ cho nhân dân cả”<sup>(8)</sup>; “Trong bộ máy cách mạng, từ người quét nhà, nấu ăn cho đến Chủ tịch một nước đều là phân công làm đầy tớ cho dân”<sup>(9)</sup>; “Bất kỳ ở địa vị nào, làm công tác gì, chúng ta đều là đầy tớ của nhân dân”<sup>(10)</sup>; “Làm cán bộ không phải là để thăng quan, phát tài... Cán bộ làm công tác gì cũng vì dân vì nước. Nếu làm tròn nhiệm vụ là vẻ vang, là anh hùng”<sup>(11)</sup>; “Dân làm chủ thì chủ tịch, bộ trưởng, thứ trưởng, ủy viên này khác là làm gì? Làm đầy tớ. Làm đầy tớ cho nhân dân, chứ không phải là làm quan cách mạng”<sup>(12)</sup>.

Về phần mình, làm tốt chức phận công bộc, đầy tớ của nhân dân, cán bộ, công chức sẽ được dân tôn trọng, quý mến, hỗ trợ: “Chúng ta phải yêu dân, kính dân thì dân mới yêu ta, kính ta”<sup>(13)</sup>.

Cán bộ, công chức có bốn phận là công bộc, đầy tớ của nhân dân và có vinh dự được làm công bộc, đầy tớ của nhân dân là tư tưởng xuyên suốt của Hồ Chí Minh. Bản thân Người cũng tự coi mình làm mọi việc là “vâng lệnh” quốc dân, Đảng, Chính phủ, nhân dân, làm “như một người lính vâng mệnh lệnh của quốc dân ra trước mặt trận. Bao giờ đồng bào cho tôi lui, thì tôi rất vui lòng lui”<sup>(14)</sup>.

Nội dung làm công bộc, đầy tớ của nhân dân thể hiện ở chỗ: cán bộ, công chức luôn đặt lợi ích của nhân dân lên trên hết, trước hết; hết lòng, hết sức phụng sự, phục vụ nhân dân; phát huy cao độ sức mạnh của nhân dân; kịp thời nắm bắt và giải quyết các khó khăn của cơ sở, các bức xúc và nguyện vọng chính đáng của người dân; quan tâm chăm lo đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; bảo vệ quyền, lợi ích chính đáng, hợp pháp của nhân dân; “việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại đến dân phải hết sức tránh”<sup>(15)</sup>; tổ chức và hướng dẫn nhân dân tham

gia các phong trào thi đua yêu nước; có thiếu sót, khuyết điểm phải thành khẩn, thật thà nhận lỗi trước nhân dân và nghiêm túc sửa chữa; v.v..

Để xứng đáng là công bộc, đầy tớ của nhân dân, trước hết mỗi cán bộ, công chức phải nhận thức đầy đủ vai trò, bổn phận và trách nhiệm của mình trước nhân dân, lấy việc trung thành với nhân dân; hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân làm lẽ sống và mục đích hoạt động của mình. Đồng thời, cán bộ, công chức phải luôn rèn luyện đạo đức cách mạng, thật sự cần, kiệm, liêm chính, chí công, vô tư. Cán bộ, công chức các cấp phải có đủ năng lực hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Về phong cách công tác, cán bộ, công chức phải luôn sâu sát cơ sở, gần gũi nhân dân, hiểu rõ tâm tư, nguyện vọng của người dân, tôn trọng nhân dân, tin tưởng vào sức mạnh của nhân dân; học hỏi kinh nghiệm của nhân dân, nghe dân nói, nói dân hiểu, làm dân tin; gương mẫu và cùng với nhân dân thực hiện mọi công việc; v.v..

## **2.2. Những yêu cầu của kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc đối với đội ngũ cán bộ, công chức**

Đất nước đang chuyển sang kỷ nguyên phát triển mới. Những thay đổi lớn trong tổ chức, hoạt động của hệ thống chính trị và mục tiêu, nhiệm vụ của kỷ nguyên phát triển mới đặt ra hàng loạt những yêu cầu mới đối với đội ngũ cán bộ, công chức với tư cách là những công bộc, đầy tớ của nhân dân.

Nội dung cốt lõi, tư tưởng chỉ đạo bao trùm kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc là tăng tốc,

bứt phá trong phát triển để đạt cho được mục tiêu đến năm 2030 và năm 2045 mà Đại hội XIII của Đảng đã đề ra, xây dựng đất nước giàu mạnh, phồn vinh, thịnh vượng, nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc. Điều đó đòi hỏi đội ngũ cán bộ, công chức các cấp phải có khát vọng lớn, nêu cao ý chí và tinh thần cách mạng tiến công, không ngừng đổi mới sáng tạo, có những đóng góp thiết thực vào quá trình phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Thời gian qua, nước ta đã thực hiện một cuộc cách mạng có ý nghĩa lịch sử về sắp xếp đơn vị

hành chính, tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, trong đó nổi bật là việc hợp nhất một số tỉnh, thành phố và xã, phường; xây dựng mô hình chính quyền địa phương hai cấp, không còn cấp huyện. Do không còn cấp huyện và có sự hợp nhất xã, phường, nên các xã,

phường hiện nay có quy mô diện tích và dân số rất lớn; ủy ban nhân dân cấp xã đảm nhiệm hầu hết các chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của ủy ban nhân dân cấp huyện trước đây. Nhiều ủy ban nhân dân cấp xã có trung tâm phục vụ hành chính công; đội ngũ công chức chuyển từ công chức cấp xã thành công chức nhà nước. Theo đó, hoạt động của cơ quan chính quyền, cán bộ, công chức cấp xã phải gần dân hơn, trực tiếp giải quyết các vấn đề đặt ra trong đời sống hằng ngày của người dân, thực hiện tốt dân chủ ở cơ sở. Các cơ quan chính quyền cấp xã phải phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chuyên môn, quân sự, công

an cấp tỉnh để tạo sự thống nhất trong thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế - xã hội, quân sự địa phương, giữ gìn an ninh, trật tự ở xã, phường.

Thời gian qua, Bộ Chính trị khóa XIII đã đề ra nhiều quyết sách chiến lược định hướng phát triển đất nước nhanh và bền vững, Đại hội XIV của Đảng sẽ đề ra những chủ trương mới mang tính đột phá để khắc phục những nút thắt, điểm nghẽn, rào cản, thúc đẩy phát triển toàn diện đất nước. Đảng đã chủ trương đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, phát huy vai trò chủ động, tích cực của các cấp theo cơ chế “địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm”, bảo đảm phát triển tất cả các vùng, miền, kể cả vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, không để ai bị bỏ lại phía sau. Điều đó đòi hỏi đội ngũ cán bộ, công chức nhà nước, trực tiếp là đội ngũ cán bộ, công chức chính quyền địa phương, phải nắm vững địa bàn, tiềm năng và thế mạnh cũng như các khó khăn, vướng mắc của địa phương, đề ra được các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội thiết thực để chuyển dịch cơ cấu kinh tế, xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế và xã hội, xóa đói, giảm nghèo bền vững, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội.

Thực hiện nhất quán nguyên tắc tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, Đảng ta đã khẳng định chuyển chức năng của Nhà nước từ quản lý sang kiến tạo, phục vụ; chuyển trạng thái từ bị động sang chủ động; lấy người dân làm trung tâm, là chủ thể của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đẩy mạnh cải cách hành chính, xây dựng nền hành chính nhà nước phục vụ nhân dân, dân chủ, pháp

quyền, chuyên nghiệp, hiện đại, trong sạch, vững mạnh, công khai, minh bạch; nêu cao trách nhiệm tiếp thu, trách nhiệm thông tin, trách nhiệm giải trình đối với những kiến nghị, đề xuất của nhân dân. Theo đó, các cơ quan nhà nước và đội ngũ cán bộ, công chức phải có sự thay đổi cơ bản trong nhận thức và phương thức công tác, kiên quyết từ bỏ lối tư duy không quản được thì cấm, xin - cho, phong cách quan liêu, cửa quyền, sách nhiễu...

Công cuộc chuyển đổi số quốc gia đã và sẽ được đẩy mạnh, đòi hỏi bộ máy nhà nước vừa phải tổ chức thúc đẩy chuyển đổi số trong toàn xã hội, vừa phải thích ứng với xã hội số, nền kinh tế số, đô thị thông minh, công dân số... Các cán bộ, công chức cơ quan chính quyền cơ sở phải tích cực tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân thực hiện chuyển đổi số, tham gia các ứng dụng trên môi trường số, sử dụng hợp lý các giao dịch, giao tiếp trên mạng xã hội.

### ***2.3. Giải pháp xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức là công bộc, đầy tớ của nhân dân trong kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc***

Một là, quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về lựa chọn, bố trí và kiểm soát cán bộ, công chức các cấp

Để có đội ngũ cán bộ, công chức thật sự là công bộc, đầy tớ của nhân dân, ngay trong những năm đầu mới giành được chính quyền, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nêu các tiêu chuẩn để lựa chọn người vào bộ máy của Đảng, Chính phủ, nhất là bố trí vào vị trí lãnh đạo, quản lý và nhấn mạnh: “Ai sợ phụ trách và không có sáng kiến thì không phải người lãnh đạo”<sup>(16)</sup>. Việc lựa chọn người phải xuất phát từ nhu cầu công việc, không tùy tiện đặt người không đúng năng lực, sở trường; phải dựa theo ý kiến của cán bộ, công chức và nhân dân mà cất nhắc cán bộ lãnh đạo, quản lý.

Muốn lựa chọn đúng cán bộ phải nhìn nhận, đánh giá đúng, dựa vào nhân dân để đánh giá:

“cán bộ nào tốt, cán bộ nào xấu, cán bộ nào có lỗi lầm mà có thể sửa đổi, ai làm việc gì hay, việc gì quấy, dân chúng cũng do cách so sánh... mà biết rõ ràng”<sup>(17)</sup>, vì nhân dân rất đông đảo, “tai mắt họ nhiều, việc gì họ cũng nghe, cũng thấy”<sup>(18)</sup>. Sau khi bố trí công việc, phải thường xuyên kiểm soát cán bộ, công chức, trong đó phải dựa vào nhân dân, huy động nhân dân tham gia giám sát cán bộ.

Người khẳng định: “muốn kiểm soát đúng thì cũng phải có quần chúng giúp mới được”<sup>(19)</sup>. Việc tiếp nhận ý kiến phê bình của nhân dân đối với cán bộ không chỉ là nghĩa vụ của tổ chức, mà phải coi các ý kiến đó là điều quý giá, cần trân trọng: “Phải hoan nghênh và khuyến khích quần chúng thật thà phê bình cán bộ, đảng viên”<sup>(20)</sup>; “chẳng những chúng ta phải thực hiện mở rộng phê bình và tự phê bình trong Đảng và trong cơ quan chính quyền, mà chúng ta còn phải *hoan nghênh những lời phê bình thành thật của nhân dân*”<sup>(21)</sup> đối với cả công việc và đối với đội ngũ cán bộ. Điều này góp phần khắc phục tình trạng nể nang, né tránh, bao che khuyết điểm lẫn nhau trong nội bộ.

*Hai là*, tăng cường giáo dục, rèn luyện ý thức phục vụ nhân dân của cán bộ, công chức

Cần giáo dục để mọi cán bộ, công chức luôn ghi nhớ và ý thức mình là công bộc, đầy tớ của nhân dân, phục vụ lợi ích của nhân dân; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; không ngừng cải thiện, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, coi đó không chỉ là trách nhiệm, bổn phận, mà còn là vinh dự cao quý. Dù ở vị trí công tác nào, cán bộ, công chức phải thực hiện tốt, có hiệu quả phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”; đề cao vai trò chủ thể, vị trí trung tâm của nhân dân, tôn trọng, bảo đảm, bảo vệ quyền làm chủ của nhân dân; nêu

gương thực hành dân chủ; nói đi đôi với làm; lấy sự hài lòng của người dân làm thước đo mức độ hoàn thành chức trách, nhiệm vụ; v.v.. Thường xuyên giáo dục cán bộ, công chức về thực hiện các chuẩn mực đạo đức cách mạng, trách nhiệm nêu gương, quy định những điều cán bộ, công chức không được làm và quy tắc ứng xử văn hóa ở công sở.

Tiếp tục hoàn thiện và thực thi quy định về trách nhiệm của cán bộ, công chức trong công tác dân vận, phát huy vai trò gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu, cán bộ, công chức cơ quan chính quyền cấp xã. Giáo dục, xây dựng văn hóa tuân thủ pháp luật, bảo đảm thượng tôn Hiến pháp và pháp luật trở thành chuẩn mực ứng xử của mọi cán bộ, công chức. Trong sinh hoạt cơ quan định kỳ cần có nội dung kiểm điểm, đánh giá việc phục vụ nhân dân, giải quyết các đề nghị và tiếp thu ý kiến đóng góp của nhân dân, kịp thời phê phán những cán bộ, công chức thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm, quan liêu, hách dịch, cửa quyền, nhũng nhiễu dân.

*Ba là*, đẩy mạnh bồi dưỡng về pháp luật, chuyên môn, nghiệp vụ và kỹ năng làm công tác dân vận cho cán bộ, công chức

Đưa các nội dung phù hợp về Hiến pháp và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, các chính sách, pháp luật và quy định mới về quản lý nhà nước vào chương trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức. Đổi mới, nâng cao chất lượng công tác bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ gắn với nâng cao ý thức trách nhiệm, năng lực của cán bộ, công chức trong thực thi Hiến pháp, pháp luật và các hoạt động công vụ trong cơ chế mới. Chú trọng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức nhà nước về đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số. Cán bộ, công chức cần nhận thức đầy đủ tầm quan trọng và quán triệt sâu sắc các quan điểm,



chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, xác định rõ trách nhiệm, chủ động triển khai thực hiện và tích cực, chủ động học tập, nâng cao kiến thức về đổi mới sáng tạo, khoa học, công nghệ, kiến thức số, trước mắt hướng ứng tích cực phong trào “học tập số”, “bình dân học vụ số” để có đủ kiến thức, kỹ năng cần thiết thực hiện việc khai thác các nguồn dữ liệu số quốc gia trong giải quyết các thủ tục hành chính đối với người dân và doanh nghiệp; chia sẻ thông tin và hướng dẫn người dân khởi nghiệp, phát triển kinh tế, tổ chức cuộc sống văn minh, nâng cao đời sống.

Cán bộ, công chức phải nêu cao trách nhiệm vận động nhân dân, thực hiện phong cách “trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân và có trách nhiệm với dân”, “nghe dân nói, nói dân hiểu, làm dân tin”; thi đua thực hành “dân vận khéo”; thường xuyên đi công tác cơ sở. Các cán bộ, công chức ở các cơ quan có quan hệ trực tiếp với nhân dân cần xây dựng thái độ phục vụ nhân dân đúng đắn, đổi mới lề lối làm việc, tăng cường đối thoại, tiếp xúc trực tiếp với nhân dân và giải quyết kịp thời đơn, thư phản ánh, khiếu nại, tố cáo của nhân dân, làm tốt công tác hòa giải ở cơ sở, thực hiện Luật Thực dân chủ ở cơ sở, chủ động nắm tình hình và giải quyết những công việc liên quan đến quyền và đời sống của nhân dân.

*Bốn là*, hoàn thiện cơ chế quản lý cán bộ, công chức

Đổi mới cơ chế quản lý cán bộ, công chức phù hợp với mô hình chính quyền địa phương hai cấp, xác định rõ thẩm quyền, trách nhiệm của tổ chức, cá nhân, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu trong tổ chức thi hành chính sách, pháp luật. Tăng cường giám sát, kiểm tra, thanh tra, phát hiện và xử lý nghiêm minh, kịp thời các hành vi vi phạm chính sách, pháp luật, nhất là trong các lĩnh vực liên quan đến lợi ích thiết

yếu của người dân; hoàn thiện cơ chế tiếp nhận, xử lý kịp thời, hiệu quả các kiến nghị, phản ánh của người dân và doanh nghiệp.

Kiểm soát quyền lực theo nguyên tắc mọi quyền lực phải được kiểm soát chặt chẽ bằng cơ chế, được ràng buộc bằng trách nhiệm, quyền lực đến đâu trách nhiệm đến đó, quyền lực càng cao trách nhiệm càng lớn; mọi hành vi lạm dụng, lợi dụng quyền lực phải bị truy cứu trách nhiệm và xử lý, cá thể hóa trách nhiệm cá nhân. Gắn kiểm soát quyền lực với siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động của các cơ quan nhà nước và cán bộ, công chức.

Tiếp tục đổi mới tổ chức bộ máy, cơ chế hoạt động, phát huy đầy đủ, hiệu quả vai trò của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội trong xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, cả trong xây dựng chính sách và xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức. Hoàn thiện cơ chế để Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện tốt vai trò nòng cốt trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, giám sát, phản biện xã hội, tham gia xây dựng Đảng và chính quyền, kiểm soát quyền lực nhà nước và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, tăng cường sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và phát huy quyền làm chủ của nhân dân.

*Năm là*, tăng cường kiểm tra, giám sát, thanh tra, kịp thời xử lý nghiêm minh cán bộ, công chức vi phạm quyền làm chủ của nhân dân, thiếu trách nhiệm với nhân dân

Xây dựng và thực hiện nghiêm quy chế phối hợp công tác giữa các cơ quan, bảo đảm phối hợp chặt chẽ, hiệu quả các hoạt động kiểm tra, giám sát của Đảng, thanh tra, kiểm soát quyền lực nhà nước của Nhà nước và giám sát của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân. Thực hiện đầy đủ trách nhiệm giải

trình, công khai, minh bạch trong từng cơ quan nhà nước. Tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan kiểm tra đảng, cơ quan tham mưu, giúp việc của cấp ủy đảng, cơ quan thanh tra, cơ quan kiểm toán nhà nước, cơ quan điều tra của Nhà nước. Hoàn thiện cơ chế để nhân dân trực tiếp kiểm soát quyền lực nhà nước; bảo đảm quyền tiếp cận thông tin, quyền kiến nghị, phản ánh, chất vấn, khiếu nại, tố cáo và các quyền khác của công dân theo quy định của Hiến pháp và pháp luật.

Kiên quyết, kiên trì đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trên cơ sở các thiết chế chặt chẽ về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; thực hiện nghiêm các quy định về kiểm soát quyền lực để phòng, chống tiêu cực trong công tác cán bộ; trong các công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; trong công tác thi hành pháp luật và quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công.

Hình thành và thực hiện nghiêm cơ chế tự kiểm tra, giám sát, chủ động phòng ngừa từ sớm, từ xa để không thể tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; phát hiện, xử lý kịp thời, nghiêm minh các hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực để không dám tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.

Xây dựng văn hóa liêm chính, tiết kiệm, “tự soi, tự sửa” của cán bộ, công chức trong hoạt động công vụ. Khuyến khích cán bộ, công chức tự nguyện xin thôi giữ chức vụ đang đảm nhiệm khi xét thấy không đủ năng lực đảm nhiệm chức vụ mặc dù chưa hết nhiệm kỳ, hết thời hạn bổ nhiệm, xem việc “có vào, có ra”, “có lên, có xuống” là việc bình thường. Thực hiện nghiêm túc các quy định về tạm đình chỉ công tác, cho thôi giữ chức vụ, miễn nhiệm đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý không chờ hết nhiệm kỳ, hết thời hạn bổ nhiệm. Tiếp tục hoàn thiện chế độ

đãi ngộ xứng đáng để đội ngũ cán bộ, công chức “không thể, không dám, không muốn, không cần” tham nhũng.

### 3. Kết luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ, công chức là công bộc, đầy tớ của nhân dân rõ ràng, dễ hiểu và dễ thực hiện. Nhận thức đầy đủ và thực hiện nghiêm túc tư tưởng của Người là phương cách tốt để mọi cán bộ, công chức xứng đáng với sự tin cậy, yêu mến của nhân dân. Kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc nói riêng đặt ra những yêu cầu mới đối với đội ngũ cán bộ, công chức xét từ góc độ là những công bộc, đầy tớ của nhân dân. Cùng với sự tự giác tu dưỡng, rèn luyện của mỗi cá nhân, các cấp ủy đảng, cơ quan nhà nước cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp để xây dựng được đội ngũ cán bộ, công chức là công bộc, đầy tớ của nhân dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc □

*Ngày nhận bài: 28-11-2025;*

*Ngày bình duyệt: 06-12-2025;*

*Ngày duyệt đăng: 22-12-2025.*

*Email tác giả: nguyendang2812@gmail.com*

(1), (2), (3), (13), (14), (15) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.4, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.21, 47, 64-65, 65, 187, 51.

(4), (16), (17), (18), (19) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.5, Sđd, tr.74-75, 325, 336, 336, 325.

(5), (6), (10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.9, Sđd, tr.90, 382-383, 145.

(7), (11), (21) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.10, Sđd, tr.625, 572, 315.

(8), (9) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.7, Sđd, tr.269, 434.

(12) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.12, Sđd, tr.567.

(20) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.15, Sđd, tr.547.